

รายงาน

เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา WESR

ประจำสัปดาห์

Weekly Epidemiological Surveillance Report

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health.

ISSN 0859-547X http://epid.moph.go.th/weekly/w_2549/menu_wesr49.html

ปีที่ ๓๗ : ฉบับที่ ๕๑ : ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ Volume 37 : Number 51 : December 29, 2006

สัปดาห์ที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	๕๙	๕๘	๕๗	๕๖	๕๕	๕๔	๕๓	๕๒	๕๑	๕๐	๔๙	๔๘	๔๗	๔๖	๔๕	๔๔	๔๓	๔๒	๔๑	๔๐	๓๙	๓๘	๓๗	๓๖	๓๕	๓๔
สัปดาห์ที่	๒๗	๒๘	๒๙	๓๐	๓๑	๓๒	๓๓	๓๔	๓๕	๓๖	๓๗	๓๘	๓๙	๔๐	๔๑	๔๒	๔๓	๔๔	๔๕	๔๖	๔๗	๔๘	๔๙	๕๐	๕๑	๕๒
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	๖๒	๖๑	๖๐	๕๙	๕๘	๕๗	๕๖	๕๕	๕๔	๕๓	๕๒	๕๑	๕๐	๔๙	๔๘	๔๗	๔๖	๔๕	๔๔	๔๓	๔๒	๔๑	๔๐	๓๙	๓๘	๓๗

สัปดาห์ที่ ๕๑ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

จำนวนจังหวัดส่งข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

ส่งทันเวลา ๕๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖๓

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา	รายงานการบาดเจ็บรุนแรงจาก 5 สาเหตุที่สำคัญ ปี 2548 จากรายงานข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บรุนแรงระดับชาติ ประเทศไทย National injury Surveillance, Thailand, 2005

วันสสหนัก รุจิวิพัฒน์

Vanussanun Rujivipat

กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อ

Non Communicable Disease Epidemiological Section

สำนักโรคระบาดวิทยา

Bureau of Epidemiology

กรมควบคุมโรค

Department of Diseases Control

✉ vanus@health.moph.go.th

ความเป็นมา

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรคได้จัดตั้งระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บในระดับจังหวัดร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ด้านการบาดเจ็บ ตั้งแต่ ปี 2538 วัตถุประสงค์เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาการบริการผู้บาดเจ็บและระบบส่งต่อในจังหวัด และได้ข้อมูลสำหรับวางแผนป้องกัน แก้ไขปัญหา และควบคุมกำกับการดำเนินงานในระดับจังหวัดและ

	สารบัญ	
◆	รายงานการบาดเจ็บรุนแรงจาก 5 สาเหตุที่สำคัญ ปี 2548	901
◆	สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 51 ระหว่างวันที่ 17 - 23 ธันวาคม 2549	907
◆	สถานการณ์โรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 51 ระหว่างวันที่ 17 - 23 ธันวาคม 2549	908
◆	ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 51 ระหว่างวันที่ 17 - 23 ธันวาคม 2549	909

ระดับชาติ ปัจจุบันมีโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บรุนแรงระดับชาติ ขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครและในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ที่เฝ้าระวังการบาดเจ็บและรายงานข้อมูลผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุ, ถูกพิษ ถูกทำร้ายและทำร้ายตนเองที่มารับบริการ ณ ห้องฉุกเฉิน จำนวน 28 แห่ง ไปยังสำนักกระบาดวิทยาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

นิยาม ผู้บาดเจ็บรุนแรง หมายถึง ผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาล (Dead before arrival) ผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน (Dead.ER) และผู้บาดเจ็บที่รับไว้รักษา/รับไว้สังเกตอาการ (Admitted/observed) ณ ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน และหอผู้ป่วยใน เท่านั้น

การบาดเจ็บรุนแรงในภาพรวมทุกสาเหตุ

จำนวนผู้บาดเจ็บจากทุกสาเหตุ ปี 2548 จาก 28 โรงพยาบาลเครือข่าย มีทั้งสิ้น 155,406 คน ในจำนวนนี้ตาย 8,328 คน อัตราป่วยตาย(CFR) ร้อยละ 5.4 แต่ละโรงพยาบาลมีจำนวนผู้บาดเจ็บตั้งแต่ 1,467 – 11,139 คน ตาย 42 – 940 คน จำนวนผู้บาดเจ็บและผู้ตายพบสูงสุดใน รพม.นครราชสีมา รองลงมาคือ รพศ.สรรพสิทธิประสงค์ (อุบลราชธานี), รพศ.อุดรธานี และ รพศ.เชียงรายฯ แสดงถึงภาระการให้บริการและความรุนแรงของการบาดเจ็บในภาพรวมที่สูงที่สุดในโรงพยาบาลเครือข่ายฯ

การบาดเจ็บรุนแรงที่สำคัญ 5 ลำดับแรก

ลำดับ	สาเหตุการบาดเจ็บ	รวม	
		จำนวน	ร้อยละ
1	อุบัติเหตุขนส่ง	76,761	49.4
2	อ.พลัด ตก หรือ หกล้ม	24,581	15.8
3	อ.แรงเชิงกล วัตถุสิ่งของ	20,304	13.1
4	ถูกทำร้ายด้วยวิธีต่าง ๆ	15,379	9.9
5	ทำร้ายตัวเองด้วยวิธีต่าง ๆ	6,410	4.1
	อื่น ๆ	11,971	7.7
รวม		155,406	100

ลำดับ	สาเหตุการตาย	รวม	
		จำนวน	ร้อยละ
1	อุบัติเหตุขนส่ง	5,347	64.2
2	ถูกทำร้ายด้วยวิธีต่าง ๆ	818	9.8
3	อ.พลัด ตก หรือ หกล้ม	770	9.2
4	ทำร้ายตัวเองด้วยวิธีต่าง ๆ	553	6.6
5	อ.ตกน้ำและจมน้ำ	296	3.7
	อื่น ๆ	544	6.5
รวม		8,328	100

1. อุบัติเหตุขนส่ง

อุบัติเหตุขนส่ง เป็นสาเหตุการบาดเจ็บและตายที่สำคัญที่สุดในการเฝ้าระวังทุกปีที่ผ่านมา จำนวนผู้บาดเจ็บที่รายงานมี 76,761 คน ในจำนวนนี้ตาย 5,347 คน อัตราป่วยตาย(CFR) ร้อยละ 7.0 ผู้บาดเจ็บสาเหตุนี้สูงเป็นอันดับหนึ่งในทุกโรงพยาบาลที่รายงาน คิดเป็นร้อยละ 49.4 ของผู้บาดเจ็บ และร้อยละ 64.2 ของผู้ตายจากการบาดเจ็บและตายทุกชนิด รพม.นครราชสีมา รายงานจำนวนผู้บาดเจ็บมากที่สุด 5,401 คน รองลงมาคือ รพศ.สรรพสิทธิประสงค์ 5,061 คน และ รพศ.อุดรธานี 4,487 คน สัดส่วนผู้บาดเจ็บเมื่อเทียบกับการบาดเจ็บสาเหตุอื่น ๆ พบว่า รพศ.บุรีรัมย์ มีสัดส่วนผู้บาดเจ็บสูงสุด ร้อยละ 61.2 รองลงมาคือ รพศ.ชลบุรี ร้อยละ 56.1 รพม.นครราชสีมา มีผู้ตายสูงสุด 519 คน รองลงมาคือ รพศ.สรรพสิทธิประสงค์ 483 คน สัดส่วนผู้ตาย เมื่อเทียบกับการตายจากสาเหตุอื่น ๆ พบว่า รพศ.อุดรธานี มีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 75.3 รองลงมาคือ รพศ.ขอนแก่น ร้อยละ 73.9 สำหรับอัตราป่วยตาย (CFR) ในแต่ละโรงพยาบาลซึ่งแสดงถึงความรุนแรงของการบาดเจ็บ หรือปัญหาในการรักษาพยาบาล พบว่า รพศ. พระปกเกล้า (จันทบุรี) ร้อยละ 10.2 รองลงมาคือ รพศ.พุทธชินราช (พิษณุโลก) ร้อยละ 10.1 ผู้ตายจากสาเหตุนี้ทุกโรงพยาบาลเกิดเหตุบาดเจ็บในจังหวัดที่ตั้งของโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดควรร่วมสืบหาสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องว่า อัตราป่วยตายที่สูงมากของจังหวัดมาจากความรุนแรงของอุบัติเหตุ หรือปัญหาในระบบรักษาพยาบาลและการส่งต่อ สำหรับโรงพยาบาลเครือข่ายฯ ในกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนผู้บาดเจ็บและตายรวมทั้งอัตราป่วยตาย(CFR) ต่ำกว่าโรงพยาบาลในส่วนภูมิภาคอย่างชัดเจน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและสัดส่วนผู้บาดเจ็บและตายจากอุบัติเหตุขนส่ง เทียบกับสาเหตุอื่น
และอัตราป่วยตาย 28 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บ ปี 2548

โรงพยาบาล	ผู้บาดเจ็บ	สัดส่วน*	ตาย	สัดส่วน**	CFR (%)	โรงพยาบาล	ผู้บาดเจ็บ	สัดส่วน*	ตาย	สัดส่วน**	CFR (%)
นครราชสีมา	5,401	48.5	519	55.2	9.6	เจ้าพระยาอภัยภูเบศร	1,861	46.9	105	67.3	5.6
นครศรีธรรมราช	3,962	50.9	247	60.0	6.2	สุราษฎร์ธานี	3,385	50.1	171	60.6	5.1
ลำปาง	2,833	44.3	207	58.8	7.3	ตรัง	2,564	53.8	144	59.0	5.6
ราชบุรี	2,196	41.7	119	60.7	5.4	พุทธชินราช	2,160	51.4	218	67.7	10.1
สวรรค์ประหารักษ์	3,175	47.3	250	68.7	7.9	นครปฐม	3,176	43.9	247	58.4	7.8
ยะลา	1,301	48.8	60	40.0	4.6	สรรพสิทธิประสงค์	5,061	55.1	483	72.9	9.5
พระปกเกล้า	2,461	52.5	251	67.8	10.2	สระบุรี	2,936	50.7	62	69.7	2.1
เชียงรายฯ	3,776	45.3	200	62.9	5.3	สุรินทร์	2,597	45.1	142	71.4	5.5
หาดใหญ่	2,457	52.1	142	53.2	5.8	อุดรดิตถ์	2,068	45.4	101	56.1	4.9
อุดรธานี	4,487	51.1	354	75.3	7.9	พระนั่งเกล้า	886	39.3	63	57.8	7.1
เลิดสิน	498	33.9	16	38.1	3.2	พระนครศรีอยุธยา	1,959	49.9	137	68.5	7.0
นพรัตนราชธานี	532	36.1	47	52.2	8.8	เจ้าพระยาอมราช	1,972	46.3	109	58.0	5.5
ระยอง	2,633	53.8	211	73.0	8.0	ขอนแก่น	4,181	54.2	249	73.9	6.0
ชลบุรี	3,553	56.1	319	70.9	9.0	บุรีรัมย์	2,690	61.2	174	77.0	6.5

* หมายถึง ร้อยละของการบาดเจ็บเทียบกับการบาดเจ็บและตายจากทุกสาเหตุ

** หมายถึง ร้อยละของการตายเทียบกับการบาดเจ็บและตายจากทุกสาเหตุ

2. การถูกทำร้ายด้วยวิธีต่าง ๆ

จำนวนผู้บาดเจ็บที่รายงาน มี 15,379 คน ตาย 818 คน อัตราป่วยตาย(CFR) ร้อยละ 5.3 สัดส่วนผู้บาดเจ็บ ร้อยละ 9.9 สูงเป็นลำดับ 4 สัดส่วนผู้ตาย ร้อยละ 9.8 สูงเป็นลำดับ 2 ของผู้บาดเจ็บและตายทุกชนิด รพ.นครราชสีมารายงานผู้บาดเจ็บมากที่สุด 1,097 คน รองลงมาคือ รพ.สรรพสิทธิประสงค์ 1,000 คน สัดส่วนผู้บาดเจ็บเมื่อเทียบกับผู้บาดเจ็บสาเหตุอื่น ๆ พบว่า รพ.นพรัตนราชธานี(กทม.ชั้นใน) มีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 20.4 รองลงมา คือ รพ.เลิดสิน (กทม.ชั้นนอก) และ รพ.พระนั่งเกล้า(เขตปริมณฑล) สัดส่วนผู้ตายเมื่อเทียบกับการตายจากสาเหตุอื่น ๆ พบว่า รพ.ยะลา มีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 33.3 รองลงมาคือ รพ.ตรัง และ รพ.หาดใหญ่ สำหรับอัตราป่วยตาย(CFR) พบว่า รพ.ยะลา สูงสุด ร้อยละ 16.2 รองลงมาคือ รพ.ตรัง และ รพ.หาดใหญ่ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและสัดส่วนผู้บาดเจ็บและตายจากการถูกทำร้ายด้วยวิธีต่าง ๆ เทียบกับสาเหตุอื่น
และอัตราป่วยตาย 28 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บ ปี 2548

โรงพยาบาล	ผู้บาดเจ็บ	สัดส่วน*	ตาย	สัดส่วน**	CFR (%)	โรงพยาบาล	ผู้บาดเจ็บ	สัดส่วน*	ตาย	สัดส่วน**	CFR (%)
นครราชสีมา	1,097	9.8	82	8.7	7.5	เจ้าพระยาอภัยภูเบศร	341	8.6	11	7.1	3.2
นครศรีธรรมราช	857	11	65	15.8	7.6	สุราษฎร์ธานี	814	12.1	50	17.7	6.1
ลำปาง	392	6.1	18	5.1	4.6	ตรัง	522	10.9	58	23.8	11.1
ราชบุรี	493	9.4	16	8.2	3.2	พุทธชินราช	478	11.4	33	10.2	6.9
สวรรค์ประหารักษ์	684	10.2	30	8.2	4.4	นครปฐม	685	9.5	44	10.4	6.4
ยะลา	308	11.6	50	33.3	16.2	สรรพสิทธิประสงค์	1,000	10.9	52	7.8	5.2
พระปกเกล้า	472	10.1	17	4.6	3.6	สระบุรี	543	9.4	8	9	1.5
เชียงรายฯ	626	7.5	17	5.3	2.7	สุรินทร์	453	7.9	12	6	2.6
หาดใหญ่	558	11.8	54	20.2	9.7	อุดรดิตถ์	377	8.3	19	10.6	5.0
อุดรธานี	826	9.4	35	7.4	4.2	พระนั่งเกล้า	335	14.8	15	13.8	4.5
เลิดสิน	246	16.8	4	9.5	1.6	พระนครศรีอยุธยา	405	10.3	17	8.5	4.2
นพรัตนราชธานี	300	20.4	9	10.0	3.0	เจ้าพระยาอมราช	219	5.1	7	3.7	3.2
ระยอง	494	10.1	22	7.6	4.5	ขอนแก่น	764	9.9	22	6.5	2.9
ชลบุรี	722	11.4	41	9.1	5.7	บุรีรัมย์	368	8.4	10	4.4	2.7

* หมายถึง ร้อยละของการบาดเจ็บเทียบกับการบาดเจ็บและตายจากทุกสาเหตุ

** หมายถึง ร้อยละของการตายเทียบกับการบาดเจ็บและตายจากทุกสาเหตุ

3. อุบัติเหตุพลัดตก หรือหกล้ม

จำนวนผู้บาดเจ็บที่รายงาน มี 24,581 คน ตาย 770 คน อัตราป่วยตาย(CFR) ร้อยละ 3.1 สัดส่วนผู้บาดเจ็บ ร้อยละ 15.8 สูงเป็นลำดับ 2 สัดส่วนการตาย ร้อยละ 9.2 สูงเป็นลำดับ 3 ต่ำกว่าสัดส่วนการตายจากถูกทำร้ายเล็กน้อย รพม.นครราชสีมารายงานจำนวนผู้บาดเจ็บมากที่สุด 2,066 คน รองลงมาคือ รพศ.เชียงรายฯ 1,939 คน รพ.เลิดสิน มีสัดส่วนผู้บาดเจ็บ สูงสุดร้อยละ 24.6 รองลงมา คือ รพศ. เชียงรายฯ และ รพศ.ลำปาง รพ.เลิดสินมี สัดส่วนผู้ตายสูงสุด ร้อยละ 38.1 รองลงมา คือ รพม.นครราชสีมา และ รพศ.เชียงรายฯ อัตราป่วยตาย(CFR) สูงสุด ในรพม. นครราชสีมา ร้อยละ 7.6 รองลงมาคือ รพศ.พุทธชินราช ร้อยละ 5.6 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและสัดส่วนผู้บาดเจ็บและตายจากอุบัติเหตุพลัดตกหรือหกล้ม เทียบกับสาเหตุอื่น และอัตราป่วยตาย 28 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บ ปี 2548

โรงพยาบาล	ผู้บาดเจ็บ	สัดส่วน*	ตาย	สัดส่วน**	CFR (%)	โรงพยาบาล	ผู้บาดเจ็บ	สัดส่วน*	ตาย	สัดส่วน**	CFR (%)
นครราชสีมา	2,066	18.5	156	16.6	7.6	เจ้าพระยาอภัยภูธร	590	14.9	18	11.5	3.1
นครศรีธรรมราช	1,202	15.5	29	7.0	2.4	สุราษฎร์ธานี	805	11.9	16	5.7	2.0
ลำปาง	1,391	21.7	43	12.2	3.1	ตรัง	541	11.3	7	2.9	1.3
ราชบุรี	890	16.9	15	7.7	1.7	พุทธชินราช	607	14.4	34	10.6	5.6
สวรรค์ประจักษ์	1,127	16.8	30	8.2	2.7	นครปฐม	1,139	15.8	26	6.1	2.3
ยะลา	300	11.3	13	8.7	4.3	สรรพสิทธิประสงค์	1,203	13.1	54	8.1	4.5
พระปกเกล้า	591	12.6	33	8.9	5.6	สระบุรี	878	15.2	5	5.6	0.6
เชียงรายฯ	1,939	23.2	51	16.0	2.6	สุรินทร์	1,132	19.6	17	8.5	1.5
หาดใหญ่	541	11.5	10	3.7	1.8	อุดรดิตถ์	846	18.6	11	6.1	1.3
อุดรธานี	1,612	18.4	35	7.4	2.2	พระนั่งเกล้า	397	17.6	15	13.8	3.8
เลิดสิน	361	24.6	16	38.1	4.4	พระนครศรีอยุธยา	487	12.4	21	10.5	4.3
นพรัตนราชธานี	220	14.9	11	12.2	5.0	เจ้าพระยาหมวราช	756	17.8	25	13.3	3.3
ระยอง	537	11.0	12	4.2	2.2	ขอนแก่น	1,160	15.0	21	6.2	1.8
ชลบุรี	688	10.9	31	6.9	4.5	บุรีรัมย์	575	13.1	15	6.6	2.6

* หมายถึง ร้อยละของการบาดเจ็บเทียบกับการบาดเจ็บและตายจากทุกสาเหตุ

** หมายถึง ร้อยละของการตายเทียบกับการบาดเจ็บและตายจากทุกสาเหตุ

4. การตั้งใจทำร้ายตนเองด้วยวิธีต่างๆ

จำนวนผู้บาดเจ็บที่รายงาน มี 6,410 คน ตาย 553 คน อัตราป่วยตาย(CFR) ร้อยละ 8.6 สัดส่วนผู้บาดเจ็บ ร้อยละ 4.1 สูงเป็นลำดับ 5 สัดส่วนผู้ตาย ร้อยละ 6.6 สูงเป็นลำดับ 4 ของผู้บาดเจ็บและผู้ตายทุกสาเหตุ รพม. นครราชสีมารายงานผู้บาดเจ็บ มากที่สุด 445 คน รองลงมาคือ รพศ.นครปฐม 390 คน รพ.นพรัตนราชธานี มี สัดส่วนผู้บาดเจ็บสูงสุด ร้อยละ 8.5 รองลงมาคือ รพศ.พระนครศรีอยุธยา รพศ. ลำปางมีสัดส่วนผู้ตายสูงสุด ร้อยละ 14.5 รองลงมาคือ รพศ.อุดรดิตถ์ และรพศ.หาดใหญ่ รพศ. ลำปาง มีอัตราป่วยตาย(CFR) สูงสุดร้อยละ 19.2 รองลงมาคือ รพม.นครราชสีมา ร้อยละ 15.7 และ รพม.นครศรีธรรมราช ร้อยละ 14.5 (ตารางที่ 4) จำนวนและ สัดส่วนผู้บาดเจ็บและตายจากการตั้งใจทำร้ายตนเองเทียบกับสาเหตุอื่น และอัตราป่วยตาย 28 โรงพยาบาลเครือข่าย เฝ้าระวังการบาดเจ็บ ปี 2548

5. อุบัติเหตุสัมผัสแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ (เช่น ของหล่นใส่ ถูกของมีคมบาด บาดเจ็บจากเครื่องมือหรือ เครื่องจักร ฯลฯ) ผู้บาดเจ็บที่รายงาน มี 20,304 คน ตาย 151 คน อัตราป่วยตาย(CFR) ร้อยละ 0.7 สัดส่วนผู้บาดเจ็บ จากสาเหตุนี้ สูงเป็นลำดับ 3 ร้อยละ 13.1 สัดส่วนผู้ตาย ร้อยละ 1.8 สูงเป็นลำดับ 5 ของผู้บาดเจ็บและผู้ตายทุกสาเหตุ รพม.นครราชสีมารายงานผู้บาดเจ็บ มากที่สุด 1,331 คน รองลงมาคือ รพศ.เชียงราย 1,230 คน รพ.พระนั่งเกล้า (นนทบุรี) มีสัดส่วนผู้บาดเจ็บสูงสุด ร้อยละ 18.0 รองลงมาคือ รพศ.ลำปาง ร้อยละ 17.7 และรพศ.สุรินทร์ ร้อยละ 16.7 รพ.นพรัตนราชธานี มีสัดส่วนการตายสูงสุด ร้อยละ 6.7 รองลงมาคือ รพศ.เจ้าพระยาหมวราช ร้อยละ 6.4 รพ.นพรัตนราชธานี มีอัตราป่วยตาย(CFR) สูงสุดร้อยละ 3.5 รองลงมาคือ รพศ.เจ้าพระยาหมวราช ร้อยละ 2.0 และ รพม.พุทธชินราช ร้อยละ 1.8 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 4 จำนวนและสัดส่วนผู้บาดเจ็บและตายจากการตั้งใจทำร้ายตนเอง เทียบกับสาเหตุอื่น
และอัตราป่วยตาย 28 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บ ปี 2548

โรงพยาบาล	ผู้บาดเจ็บ	สัดส่วน*	ตาย	สัดส่วน**	CFR (%)	โรงพยาบาล	ผู้บาดเจ็บ	สัดส่วน*	ตาย	สัดส่วน**	CFR (%)
นครราชสีมา	445	4.0	70	7.4	15.7	เจ้าพระยาอภัยภูธร	135	3.4	9	5.8	6.7
นครศรีธรรมราช	186	2.4	27	6.6	14.5	สุราษฎร์ธานี	240	3.6	12	4.3	5.0
ลำปาง	265	4.1	51	14.5	19.2	ตรัง	197	4.1	15	6.1	7.6
ราชบุรี	288	5.5	16	8.2	5.6	พุทธชินราช	209	5.0	19	5.9	9.1
สวรรคัประหารักษ์	347	5.2	26	7.1	7.5	นครปฐม	390	5.4	50	11.8	12.8
ยะลา	56	2.1	5	3.3	8.9	สรรพสิทธิประสงค์	255	2.8	12	1.8	4.7
พระปกเกล้า	246	5.2	30	8.1	12.2	สระบุรี	223	3.9	3	3.4	1.3
เชียงรายฯ	334	4.0	29	9.1	8.7	สุรินทร์	144	2.5	7	3.5	4.9
หาดใหญ่	274	5.8	33	12.4	12.0	อุดรดิตถ์	218	4.8	23	12.8	10.6
อุดรธานี	221	2.5	13	2.8	5.9	พระนั่งเกล้า	90	4.0	7	6.4	7.8
เลิณ	79	5.4	0	0.0	0.0	พระนครศรีอยุธยา	300	7.6	11	5.5	3.7
นพรัตนราชธานี	125	8.5	3	3.3	2.4	เจ้าพระยารามราช	206	4.8	20	10.6	9.7
ระยอง	273	5.6	24	8.3	8.8	ขอนแก่น	258	3.3	8	2.4	3.1
ชลบุรี	332	5.2	25	5.6	7.5	บุรีรัมย์	74	1.7	5	2.2	6.8

* หมายถึง ร้อยละของการบาดเจ็บเทียบกับการบาดเจ็บและตายจากทุกสาเหตุ

** หมายถึง ร้อยละของการตายเทียบกับการบาดเจ็บและตายจากทุกสาเหตุ

ตารางที่ 5 จำนวนและสัดส่วนผู้บาดเจ็บและตายจากการอุบัติเหตุสัมผัสแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ เทียบกับสาเหตุอื่น
และอัตราป่วยตาย 28 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บ ปี 2548

โรงพยาบาล	ผู้บาดเจ็บ	สัดส่วน*	ตาย	สัดส่วน**	CFR (%)	โรงพยาบาล	ผู้บาดเจ็บ	สัดส่วน*	ตาย	สัดส่วน**	CFR (%)
นครราชสีมา	1,331	11.9	16	1.7	1.2	เจ้าพระยาอภัยภูธร	592	14.9	2	1.3	0.3
นครศรีธรรมราช	1,040	13.4	9	2.2	0.9	สุราษฎร์ธานี	1,042	15.4	5	1.8	0.5
ลำปาง	1,134	17.7	4	1.1	0.4	ตรัง	423	8.9	2	0.8	0.5
ราชบุรี	821	15.6	8	4.1	1.0	พุทธชินราช	453	10.8	8	2.5	1.8
สวรรคัประหารักษ์	850	12.7	0	0.0	0.0	นครปฐม	1,034	14.3	5	1.2	0.5
ยะลา	356	13.4	5	3.3	1.4	สรรพสิทธิประสงค์	1,011	11.0	16	2.4	1.6
พระปกเกล้า	564	12.0	9	2.4	1.6	สระบุรี	666	11.5	1	1.1	0.2
เชียงรายฯ	1,230	14.7	5	1.6	0.4	สุรินทร์	960	16.7	5	2.5	0.5
หาดใหญ่	462	9.8	5	1.9	1.1	อุดรดิตถ์	629	13.8	2	1.1	0.3
อุดรธานี	1,172	13.4	5	1.1	0.4	พระนั่งเกล้า	405	18.0	3	2.8	0.7
เลิณ	212	14.5	1	2.4	0.5	พระนครศรีอยุธยา	432	11.0	4	2.0	0.9
นพรัตนราชธานี	170	11.5	6	6.7	3.5	เจ้าพระยารามราช	600	14.1	12	6.4	2.0
ระยอง	672	13.7	3	1.0	0.4	ขอนแก่น	885	11.5	4	1.2	0.5
ชลบุรี	630	9.9	4	0.9	0.6	บุรีรัมย์	528	12.0	2	0.9	0.4

* หมายถึง ร้อยละของการบาดเจ็บเทียบกับการบาดเจ็บและตายจากทุกสาเหตุ

** หมายถึง ร้อยละของการตายเทียบกับการบาดเจ็บและตายจากทุกสาเหตุ

สรุปสถานการณ์และแนวโน้มการบาดเจ็บและตายจากการบาดเจ็บในประเทศไทย

1. จำนวนผู้บาดเจ็บจากทุกสาเหตุ ในปี 2548 เพิ่มขึ้นจาก ปี 2547 เล็กน้อย (ปี 2547 ผู้บาดเจ็บทุกสาเหตุ = 151,601 คน ปี 2548 ผู้บาดเจ็บทุกสาเหตุ = 155,406 คน) ลำดับของผู้บาดเจ็บที่สำคัญ ปี 2547 และ ปี 2548 ไม่แตกต่างกัน คือ ลำดับ 1. อุบัติเหตุขนส่ง 2. อุบัติเหตุพลัดตก หรือ หกล้ม 3. อุบัติเหตุแรงเชิงกล วัตถุสิ่งของ 4. การถูกทำร้ายด้วยวิธีต่าง ๆ และ ลำดับ 5. การตั้งใจทำร้ายตนเองด้วยวิธีต่าง ๆ

2. จำนวนผู้ตายจากทุกสาเหตุ ในปี 2548 ลดลงจาก ปี 2547 เล็กน้อย (ปี 2547 ตาย = 8656 คน ปี 2548 ตาย = 8328 คน) การตายในสาเหตุที่สำคัญ ปี 2548 แตกต่างจาก ปี 2547 คือ พบสัดส่วนผู้ตายจากการถูกทำร้ายด้วยวิธีต่าง ๆ สูง ลำดับ 2 ต่อจากอุบัติเหตุขนส่ง (ปี 2547 สัดส่วนผู้ตายจากอุบัติเหตุพลัดตก หรือ หกล้ม เป็นลำดับ 2)

3. ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่ง ในทุกโรงพยาบาล เพิ่มขึ้นจากปี 2547 เล็กน้อย โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา, อุบลราชธานี และบุรีรัมย์ มีจำนวนเพิ่มขึ้นมากกว่าปี 2547 พบผู้ตายจากโรงพยาบาลลำปาง, อุดรดิตถ์, ราชบุรี, นครปฐม, อโยธยา, ตรัง และโรงพยาบาลในเขต กรุงเทพมหานครสูงกว่าปี 2547

4. ผู้บาดเจ็บจากการถูกทำร้ายด้วยวิธีต่าง ๆ ปี 2548 สูงกว่า ปี 2547 เล็กน้อย กว่าครึ่งหนึ่งของโรงพยาบาลเครือข่ายฯ มีผู้บาดเจ็บมากขึ้น ความรุนแรงจากสาเหตุนี้พบว่า โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา, สวรรค์ประชารักษ์, ยะลา, สรรพสิทธิประสงค์มีผู้ตายสูงกว่า ปี 2547 อย่างชัดเจน

5. ผู้บาดเจ็บและผู้ตายจากอุบัติเหตุพลัดตก หรือ หกล้ม ปี 2548 สูงกว่า ปี 2547 เล็กน้อย ความรุนแรงจากสาเหตุนี้เมื่อเทียบกับทุกสาเหตุในปี 2547 เป็นลำดับ 2 (ปี 2548เป็นลำดับ 3) โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา, นครศรีธรรมราช , ราชบุรี มีผู้ตายสูงกว่าปี 2547

6. ผู้บาดเจ็บจากการตั้งใจทำร้ายตนเองด้วยวิธีต่าง ๆ ปี 2548 ลดลงจากปี 2547 เล็กน้อย แต่ยังคงมีผู้บาดเจ็บจากโรงพยาบาลลำปาง, อุดรดิตถ์, อุดรธานี, สรรพสิทธิประสงค์, บุรีรัมย์, อโยธยา, เลิดสิน และ ยะลามากกว่า ปี 2547 จำนวนผู้ตายจากโรงพยาบาลลำปาง, หาดใหญ่ และนครปฐมสูงกว่า ปี 2547

7. สำหรับอัตราป่วยตาย(CFR) ซึ่งแสดงถึงความรุนแรงของการบาดเจ็บ หรือปัญหาในการรักษาพยาบาลในแต่ละโรงพยาบาล พบว่า รพศ.พระปกเกล้า (จันทบุรี), รพศ.พุทธชินราช (พิษณุโลก), รพม.นครราชสีมา, รพศ. สรรพสิทธิประสงค์ (อุบลราชธานี), รพศ.ตรัง, รพศ.หาดใหญ่ และรพศ.ลำปาง มีอัตราป่วยตาย (CFR) ในแต่ละการบาดเจ็บสูงกว่าโรงพยาบาลอื่น ๆ

ข้อเสนอ

1. การป้องกันและควบคุมปัญหาอุบัติเหตุขนส่ง เป็นปัญหาเรื้อรังเชิงโครงสร้างและการจัดการโดยภาครัฐ ควรเร่งปรับปรุงให้มีองค์กรที่รับผิดชอบลดการบาดเจ็บและตายจากอุบัติเหตุขนส่งอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดความรุนแรงจากปัญหานี้

2. ควรเร่งศึกษาปัญหาการบาดเจ็บจากสาเหตุที่สำคัญอื่น ๆ โดยเฉพาะปัญหาการถูกทำร้าย ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุการตายที่สำคัญเป็นลำดับสองรองจากอุบัติเหตุขนส่ง ปัญหาจากอุบัติเหตุพลัดตก หรือ หกล้ม ซึ่งมีแนวโน้มสูง โดยควรสนับสนุนทั้งด้านจิตวิทยาสังคมและ ระบาดวิทยา

.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ 28 โรงพยาบาลเครือข่ายที่เฝ้าระวังการบาดเจ็บและเป็นฐานข้อมูลให้สำนักกระบาดวิทยา ดังนี้ นครราชสีมา, นครศรีธรรมราช, ลำปาง, ราชบุรี, สวรรค์ประชารักษ์(นครสวรรค์), ยะลา, พระปกเกล้า(จันทบุรี), เชียงรายประชานุเคราะห์, หาดใหญ่(สงขลา), อุดรธานี, เลิดสิน(กรุงเทพมหานคร), นพรัตนราชธานี(กรุงเทพมหานคร), ระยอง, ชลบุรี, เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ (ปราจีนบุรี), สุราษฎร์ธานี, ตรัง, พุทธชินราช(พิษณุโลก), นครปฐม, สรรพสิทธิประสงค์(อุบลราชธานี), สระบุรี, สุรินทร์, อุดรดิตถ์, พระนั่งเกล้า(นนทบุรี), พระนครศรีอยุธยา, เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์(สุพรรณบุรี), ขอนแก่น และ บุรีรัมย์